

Spedalskhedsmissionen

Juni 3/2009

KA' NOGEt godt komme fra KANOGE ?

(Johannesevangeliet 1, 46)

Af Steen Møllgaard Andersen

Den lille landsby Kanoge ligger godt 3 km fra Sikonge. De fleste indbyggere er handicappede tidligere spedalske samt deres børn eller børnebørn, og Dr. Ruhamy og jeg tager dertil hver torsdag for at holde egenomsorgsgruppen i gang.

De fleste Kanoge-boere er også meget fattige; dyrker jorden med deres hakker, men jorden bliver hurtigt udpint. Måske kan de i perioder få noget daglejerarbejde, men de skal jo klare sig i konkurrence med en masse føre unge mennesker, der heller ikke har noget fast arbejde. Og ellers tigger de oppe i byen og klarer sig med, hvad hjælp eller småjobs de kan få rundt omkring. At gå sulten i seng er langt fra noget ukendt fænomen.

Kanoge er ikke, hvad man ville kalde et godt sted.

Tag for eksempel sidste år, hvor en mor måtte flytte derfra ind til byen med 4 af børnene, fordi faderen, en notorisk slyngel, var for interesseret i sine store døtre (at sådan noget også sker i Danmark, gør intet til sagen).

Eller hvor en anden mor pludselig forlod hjemmet med gryder og udstyr og baby, mens manden var på en af de mange måneder lange tiggerture til Kenya. De to drenge på 6 og 8 år måtte gå for lud og koldt vand og sov i bushen flere nætter, før nogen tog affære og fik dem bragt til noget familie langt herfra.

At sidde i "klubben" i Usega, en nærliggende og berygtet del af Sikonge, og tage for sig af det hjemmebryggede er populært, blandt både kvinder og mænd. Den muntre stemning skifter brat, når børnene bagefter beder om penge til kladdehæfter og får til svar, at der ingen penge er. (Elever har ingen bøger herude. Læreren skriver op på tavlen fra skolens bog, og eleverne grifler ned i kladdehæfterne for at lære det udenad.)

Eller den unge mand, der tog af pengene, som var givet til at betale for hans fars grå stær-operation, eller de to ældre kvinder der blev slået ihjel, fordi de antoges at være hekse.

Eller hvad med.... Nå, det rækker vist.

Gennem årene har mange projekter været søsat for at hjælpe, men de er alle "døde", som man siger på swahili; værdierne er som regel spist – eller drukket – op.

Nej, Kanoge er ikke noget godt sted.

Efter de mange fejlslagne forsøg begrænser vores hjælp til de voksne sig nu til dags som regel til uddeling af majs, når det er særlig påkrævet, småjobs ind imellem til nogle få, købe lidt æg eller høns, dele tøj ud, når vi har fået noget med i en container, og så videre.

For dog at forsøge at hjælpe de spedalske familier ud af den dybe

og – synes det tit – håbløse fattigdom, har vi nu valgt i stedet at satse på de næste generationer, mere præcist deres skolegang.

I nogle år har vi givet skoleuniformer til flere og flere af eleverne fra Kanoge. Sidste år gav vi også kladdehæfter til alle og arrangerede, at de alle kunne få uji, majs vælling med sukker, i skolens spisepause hos en af de små madboder tæt ved skolen i Sikonge. Børnene går hjemmefra tidligt om morgenen uden at få nogen form for morgenmad. Der er for langt til, at de kan nå hjem i pausen, og der er ingen kontanter til, at de kan købe sig noget. Så det bliver sen eftermiddag eller aften, inden de kan få noget derhjemme. Og lavt blodsukker er jo ikke befordrende for deres indlæring. Til min store forundring var der en del af eleverne, der ikke gad gå over at få deres uji, og nogle forsøgte at få en kop te i stedet for, så det blev kun en betinget succes.

En del af børnene har også for vane at skulke. Nogle har ikke lyst til at blive slået, fordi de kommer for sent. At starte turen

til skolen lidt tidligere er ikke tillukkende heller, for da er det stadig mørkt, og de er bange for at møde hyæner. Nogle har andre grunde til at skulke, og nogle følger trop, fordi de bliver truet til det. Vi forsøger at følge op på det, sammen med forældre og landsbylederne.

Til nu har der kun været et af børnene, der er fortsat i den 4-årige mellemskole, secondary school, og han har fået hjælp til det meste. (En bestået mellem-skoleeksamen er nu en betingelse for at kunne få nogen som

helst ansættelse i det offentlige, om det så er som chauffør). Ved dette skoleårs begyndelse i januar var der hele 4 nye, der kunne gå videre, og vi fik fra anden side arrangeret penge til skolegangen, som med alle de forbundne udgifter er en bekostelig affære og ligger fuldstændig uden for forældrenes formåen. Jeg havde glædet mig til at kunne skrive, at af disse var de 3 piger, men nu har jeg lige erfaret, at en af dem er gravid i 7. måned (og nej, det sagde faderen ikke noget om, da han hentede pengene!).

Det er ikke nemt at hjælpe, og man kan godt blive i tvivl, om overhovedet noget godt kan komme fra Kanoge. Men fattigdom er en grim, grim ting, så vi fortsætter og håber, at det skal lykkes for i hvert fald nogle af børnene, og dermed nogle af familierne.

Er det spedalskhedsarbejde? Er det missionsarbejde? Hvis du (som jeg) mener ja, så send en ekstra skærv til Spedalskhedsmissionen. Og hvis du mener nej, er du velkommen til at skrive til mig om det.

Kort Sagt....

Danske Kirkedage

I Kristi Himmelfartsferien 13.-16. maj 2010 afholdes Danske Kirkedage i Viborg. 2010 er jo 100-året for Edingburgh Missionskonferencen, en helt central historisk begivenhed, når det gælder kirkenes mission. Dansk Missionsråd er inviteret til på kirkedagene at markere denne begivenhed.

Kr. J.

En tak og et farvel

Advokat Henrik Spang-Hanssen har været medlem af vor bestyrelse i en årrække. De senere år har han opholdt sig det meste af tiden i udlandet, især i Californien, hvor han har videreuddannet sig. Han har nu fået en afgørelse på fremtiden, hvor han fortsat vil opholde sig i udlandet og derfor ønsker han at udtræde af bestyrelsen. Han har gennem årene fulgt vort arbejde nøje og via e-mail m.v. deltaget aktivt. Der skal lyde en tak til ham for årene i bestyrelsen. Vort blads redaktionsudvalg vil også sige tak for god hjælp med oversættelse af artikler fra TLM-I.

Bestyrelsen.

Bestyrelse:

JAN MEYER, læge, Hobro, formand

FLEMMING MØLLER MORTENSEN, sygeplejerske, MF, Skørping, næstformand

LISBETH PEDERSEN, bogholder, Amager, kasserer

ANNETTE REIMER JENSEN, overlæge, Næstved

KRISTIAN JENSEN, skolepsykolog, Aalborg

HANS-JØRGEN KNUDSEN, projekleder, Vanløse

HENRIK SPANG-HANSEN, advokat, København

Redaktionsudvalg:

LISSI STOKLUND
FLEMMING MØLLER MORTENSEN

KR. JENSEN (ansvarshavende)
Kærvangsalle 34, 9000 Aalborg
TLF. 9812 7449

Kontor:

Administrator: Klaus Leonhardt
Skibbroen 6, 2. Postboks 13,
6200 Aabenraa
Tlf. 3838 4888. Fax 7462 7772
E-mail: info@spedalsk.dk
www.spedalsk.dk

Tryk: Øko-Tryk
Borrisvej 5b, 6900 Skjern
Tlf. 9694 0411

Forsidefoto: Simon Balle.
Bagsidefoto: Simon Balle.

Spedalskhedsmissionen

Lille tanke - stor virkning !

Er du opmærksom på Spedalskhedsmissionen?

*Det er til stor velsignelse,
hvis du - efter at have sør-
get for din egen familie -
betænker Spedalskhedsmis-
sionen i dit testamente*

En gave, der lever videre
Spedalskhedsmissionen er afhæn-
gig af testamentariske gaver, hvis

vi fortsat skal imødekomme de
mange mennesker, der oplever at
blive ramt af spedalskhed.

Testamentariske gaver forandrer
meget konkret livet for de sped-
alskhedsramte: Sygdommen stop-
pes, håb tændes og de berørte kan
igen finde mening i livet.

Hjælp til at skrive testamente
Et testamente står ofte som et
levende vidnesbyrd om vores tro,
håb og drømme - alt det, vi sætter

højt i livet. Det er et vigtigt doku-
ment, som skal sikre, at dem vi hol-
der af, får del i de værdier, vi efter-
lader. Spedalskhedsmissionen har
udarbejdet en simpel pjece om
oprettelse af testamente. Den kan
fås gratis ved henvendelse til:

Spedalskhedsmissionen
Skibbroen 6, 2
Postboks 13
6200 Aabenraa
Tlf. 3838 4888
Eller ved at sende en e-mail til
info@spedalsk.dk

Spedalskhedsmissionen

- er ekspert i påvisning og behandling af spedalskhed
- yder omsorg og hjælper spedalske med uddannelse og arbejde
- arbejder i 50 lande
- samarbejder med regeringer, Verdenssundhedsorganisationen WHO, hospitaler, kirker og lokale partnere
- oplyser om spedalskhed og udfordrer fordomme om sygdommen

**Du kan
hjælpe.....**

Benyt betalingskode: +01< 3069494 eller registre-
ringsnummer 4610, kontonummer 3069494 på din
netbank.

Du kan også bidrage på www.spedalsk.dk eller ringe
til os på 3838 4888.

Som tomme lærreder

Af Hans-Jørgen Knudsen, bestyrelsesmedlem i Spedalskhedsmissionen

Som led i udvidelsen af oplysningsarbejdet om spedalskhed rejste det unge ægtepar, Kristina og Simon Nøddebo Balle i februar tre uger til Bangladesh. Inden afrejsen følte de sig nærmest som et lærred, der skulle males. Med sig havde de blok, pen, kamera og ungdommens videbegærlighed samt en forpligtelse til at formidle arbejdet med spedalske til unge danskere, når de kom hjem. Her godt 20 foredrag senere sidder jeg over for dem i deres hyggelige, lille lejlighed midt i Aabenraa.

Kristina og Simon på hospitalets grund i Nilphamari

“Vi skulle egentlig være taget til Egypten for at uddanne os til guider,” fortæller Kristina, der er 20 år og opvokset på et nedlagt landbrug i Toftlund midt i Sønderjylland. Efter at hun og Simon sidste år blev gift, lagde de som så mange andre unge planer om at komme ud at rejse. Kristina blev dog stadig mere usikker på, om det var det rigtige at gøre nu, og på en kristen påskelejr ændrede planerne sig markant!

Himlen er åben

Under Guds profetiske ledelse blev Egypten vekslet til et spirende ungdomsarbejde blandt kirkerne i den sønderjyske havneby. Parret blev i Aabenraa og gik i gang med at samle unge i meningsfulde, kristne fællesskaber. Ved siden af fik Simon deltidsarbejde som fundraisingmedarbej-

der hos Spedalskhedsmissionens administrator, Klaus Leonhardt. Fra sin opvækst i Skannerup i det smukke søhøjland omkring Silkeborg kendte Simon en del til missionalt arbejde. Som så mange andre danskere var det dog helt nyt for ham, at der stadig fandtes spedalskhed, og med stor ildhu satte han sig mere og mere ind i Spedalskhedsmissionens arbejde.

Et nyt tilfælde hvert andet minut

Oplysningsarbejdet i Spedalskhedsmissionen hviler på få erfarne hænder, og vi søger hele tiden efter nye til at engagere mennesker i bekæmpelsen af en sygdom, der så sit sidste danske tilfælde i 1910. Den unge generation har i bedste fald i bibelfortællinger hørt om spedalskhed,

og de har derfor ikke forudsætningerne for at sætte sig ind i, at et menneske hvert andet minut rammes af sygdommen!

Klaus Leonhardt så i det unge ægtepar potentialet som ambassadører for Spedalskhedsmissionen, og snart udvikledes ideen med at sende Kristina og Simon til det nordvestlige Bangladesh. Rejseforberedelserne blev iværksat, og den 5. februar sad parret i flyet på vej til det muslimske domineret land med over 150 millioner indbyggere.

På skuldrene af Ellinor

Med sig i kufferten havde de kommende ambassadører viden om, at der var forventninger til dem. Både i forhold til det efterfølgende formidlingsarbejde i Danmark, men også i rollen som repræsentanter for Spedalsk-

En trafikeret gade i Dhaka

hedsmissionen under opholdet i Bangladesh.

"Da vi omkring midnat kom ud fra lufthavnen, lå millionbyen Dhaka i mørke, og vi blev straks mødt af handicappede børn, som tiggede om penge," siger Simon og fortsætter "det var lidt skræmmende." Efter en overnatning på det nationale spedalskhedsmissions hovedkontor lysnede det hele. Fra da af blev Kristina og Simon nærmest båret gennem et tæt og begivenhedsrigt rejseprogram af medarbejderne i Bangladesh. "Inden afrejsen havde vi kun hørt om Ellinor Grøndahls mangeårige og stærke engagement i Spedalskhedsmissionen. Nu var det som om, vi kom tættere på hende gennem den respekt, vi blev mødt med i Bangladesh. Man kan godt sige, vi stod på skuldrene af Ellinor," siger Simon.

En mand der aldrig smiler

"Vores base lå i Nilphamari tæt op ad DBLM hospitalet, som blev grundlagt af Iver Viftrup i 1977," fortæller Kristina. "Her mødte vi

hr. Sumon Halder, der siden 2007 har fungeret som hospitalets administrator." Kristinas stemme fyldes med ærefrygt, når hun omtaler de medarbejdere, som dagligt arbejder for at bekæmpe spedalskhed og skabe en bedre tilværelse for dem, der rammes af sygdommen. "I starten virkede hr. Sumon indelukket og forknyt, og han smilede aldrig. Men som dagene gik, åbnede han sig mere for os, og jeg tillod mig frimodigt at spørge om, hvad der holdt ham i gang med den enorme opgave på hospitalet.

Hr. Sumon blev bevæget og trak os hen til en opslagstavle med billeder af børn, der havde været indlagt – jeg kigger på børnene og ved, at det giver mening at fortsætte."

Dokumentation

Simon giver mig et eksemplar af den 18 siders rapport, der er resultatet af rejsen til Asien. Her fortæller parret rationelt og grundigt om de tre indsatsområder, Spedalskhedsmissionen i Danmark støtter i Bangladesh – hospitalsbehandling, iværksættelse og etablering af sundhedscentre. Efter en interessant gennemgang af hospitalets historie udfolder rapporten betydningen af det fysioterapeutiske arbejde. Bakterien, som forårsager spedalskhed, angriber nerverne, og det kan føre til svære fysiske handicaps på grund af følelseløshed. Med daglige øvelser kan omfanget af disse handicaps begrænses.

I rapporten understøtter Kristina og Simon deres møde med flere tidligere spedalske, der har for-

Hr. Sumon Halder

En spedalsk kvindes fod

mået at skabe en værdig tilværelse gennem revalidering. Den sker med omdrejning i små selvfinansierende grupper på 10-20 og fører oftest til etablering af mindre håndværksvirksomheder. Endelig beskriver rapporten det opsøgende og diagnosticerende arbejde, der foregår ud fra mindre sundhedscentre i den nordvestlige del af landet. Rapporten er på engelsk og kan fås ved henvendelse til kontoret og også findes på hjemmesiden under blade.

Smitter det?

I dag er Kristina og Simon aktive ambassadører for Spedalskhedsmissionen i Danmark. Nogle læsere af dette blad havde fornøjelsen af at møde dem på årsmødet i marts, hvor de med ord og billeder levendegjorde deres indtryk og nye viden fra rejsen. Rigtig mange konfirmander har også mødt de unge ambassadører. Det gennemgående spørgsmål fra konfirmanderne er: "Var I ikke bange for at blive smittet?," hvortil Kristina og Simon

beroligende svarer, at det er de færreste, som er disponeret for sygdommen og, at behandlingen er effektiv. "Præsten fortæller ofte bagefter, at han var overrasket over, at konfirmanderne var så stille og opmærksomme under vores foredrag. Det er sjovt at tale med teenagere," siger Kristina.

Æg og fladskærme

Som de sidder i sofaen i lyset fra formiddagens solstråler, er det tydeligt at se, der er gensidig respekt og harmoni mellem Kristi-

na og Simon. Deres vision om at leve deres kristne livssyn ud har et godt fundament, som tydeligt fornemmes i den ro, der omgærdet parret. "I Danmark har vi som mennesker mange ønsker. Ønsker som man ofte ikke bare kan købe ved et greb i lommen. Derfor må vi spare op til disse ønsker. Det kan fx være computerspil, fladskærme eller nye køkner. I Bangladesh mødte vi mennesker, der sparede op til et æg, for det var godt nok længe siden, de havde fået sådan et." Hun sender sig lidt inden, hun fortæller videre. "På min sidste skoledag smed vi æg efter vores venner. Tænk om der fandtes et land, hvor de havde i så stor overflod, at de smed med fladskærme efter hinanden." Det er tydeligt, at forholdet til fattigdom ikke længere baseres på skolens undervisning og dokumentarudsendelser på tv. Kristina har lugtet, smagt og rørt ved fattigdom og fået et endnu dybere perspektiv på ulighederne i denne verden.

En spedalsk mands lemlæstede fingre

